

הנחיות למילוי טופס נגישות לעסקים קטנים (טופס 202)

בתי עסק בהם ניתן שירות לציבור, צריכים להיות נגישים לאנשים עם מוגבלות, בהתאם לחוק. על-מנת להבטיח זאת, נדרשים בתי העסק להראות, גם במסגרת הליך קבלת רישיון עסק או חידושו כי מתקיימות בהם התאמות הנגישות. על הרשות המקומית לבחון על ידי מורשה נגישות מטעמה, אם העסק המגיש בקשה לקבלת רישיון עסק או לחידושו, עומד בדרישות הנגישות בהתאם לחוק. הרשות רשאית להיעזר במקרים מתאימים בחוות דעת של מורשה נגישות מטעם בית העסק, המוכיחה את קיום התאמות הנגישות. חוות הדעת מתייחסת לדרישות הנגישות, שעל בית העסק לעמוד בהן לפי החוקים והתקנות השונים. חוות הדעת צריכה להיבחן על ידי מורשה נגישות מטעם הרשות. בהסתמך עליה רשאית הרשות המקומית להעניק לעסק רישיון עסק.

על מי חל ההליך?

הליך הרישוי חל על העסקים שלהלן:

1. מקומות שניתן בהם שירות לציבור או שיש בהם קבלת קהל (כגון קניון, חנות, חניון ציבורי או מסעדה).
2. במפעל, בית מלאכה או מקום עבודה אחר (בבניין קיים או חדש), חל הליך זה רק על האזור אליו מגיעים לקוחות.
3. אם מדובר בעסק קטן, אפשר להסתפק בדרך כלל בבדיקת העסק לפי חוברת הנחיות הנגשת עסק קטן שהוציאה נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות¹ (ניתן גם לעיין בחוברת זו באתר העירוני).
4. עסק קטן הוא עסק ששטחו עד 100 מ"ר. אם העסק הוא בית אוכל, כדי להיחשב לעסק קטן - שטח ההסעדה שבו לא יעלה על 25 מ"ר².
5. במקרה זה בעל העסק רשאי לבדוק את העסק בעצמו בהתאם לדפי ההנחיות שבחוברת, ויבצע את הנדרש כך שיוכל להצהיר שעומד בדרישות³.
6. הרשות באמצעות המורשה מטעמה תוודא את נגישות העסק בפועל.
7. חשוב להדגיש כי אין במידע זה להוות תחליף לתקנות – התקנות הן המחייבות.

¹ את החוברת בשפה רוסית ובערבית ניתן להוריד על-ידי חיפוש "איך להנגיש" במנוע חיפוש באינטרנט ושם באתר "שער המידע לנגישות" תחת "מדריכים", או ישירות בכתובת:
<http://index.justice.gov.il/Units/NetzivutShivyon/MercazHameidaLenegishut/TfasimUmachshevonim/Pages/madrachim.aspx>

² רשימת העסקים שאינם חייבים בהגשת חוות דעת מקדמית של מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה כתנאי לקבלת אישור נגישות בהליכי רישוי עסקים

³ טופס 202 – בדיקת נגישות לעסקים קטנים

מה בוחנת חוות הדעת?

חוות הדעת צריכה לבחון האם בוצעו התאמות הנגישות וההוראות בהן חייב העסק עד למועד מתן הרישוי או חידושו.

עסק בבניין חדש⁴ יש לבדוק לפי תקנות הנגישות לבניין חדש [תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), תש"ל-1970, תוספת שנייה, חלק ח'1, פרק א': בניין ציבורי חדש].

עסק בבניין קיים⁵ יש לבדוק לפי תקנות הנגישות לבניין קיים [תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות למקום ציבורי שהוא בניין קיים), תשע"ב-2011]. זאת גם אם העסק עצמו – חדש.

הנחיות למורשה נגישות למילוי חוות הדעת

לצורך קבלת אישור נגישות מטעם העירייה, המהווה כאמור תנאי למתן רישיון העסק וחידושו, הנך נדרש לבצע עד ליום 22.12.12 בדיקת נגישות של העסק בהתאם להוראות החוק והתקנות מכוחו, ולהמציא למחלקת רישוי עסקים בעיריית בת ים חוות דעת של מורשה נגישות מבנים תשתיות וסביבה (מתו"ס) מטעמך המפרטת את תוצאות הבדיקה, האם קיים צורך בביצוע עבודות להנגשת העסק וכן, במידת הצורך, מהן העבודות הנדרשות.

באם חוות דעתו של מורשה הנגישות תקבע כי עליך לבצע עבודות לצורך הנגשת העסק, יהיה עליך לבצע ולהשלמך עד ליום 1.11.15 ולהמציא למח' רישוי עסקים חוות דעת של מורשה נגישות מבנים תשתיות וסביבה מטעמך המאשרת כי עסקך נגיש לאנשים עם מוגבלות ועומד בדרישות התקנות⁶.

רשימת מורשי נגישות מבנים תשתיות וסביבה נמצאת באתר האינטרנט של נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות. לתשומת לבך, הרשימה מתעדכנת מעת לעת ובאחריותך לעקוב אחר השינויים.

פרטים נוספים ומידע עדכני בנושאי נגישות, ניתן למצוא במרכז המידע לנגישות של נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, בכתובת:

<http://index.justice.gov.il/Units/NetzivutShivyon/MercazHameidaLenegishut/Pages/default.aspx>

4 בנין שההיתר להקמתו ניתן לאחר 1.8.2009

5 בנין שההיתר להקמתו ניתן לפני 1.8.2009

⁶ טופס מילוי חוות דעת מקדמית מורשה נגישות מתו"ס ונגישות השירות ניתן להנפיק באתר האינטרנט הרשמי של עיריית בת ים.

רשימת העסקים שאינם חייבים בהגשת חוות דעת מקדמית

של מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה

כתנאי לקבלת אישור נגישות בהליכי רישוי עסקים

- א. עסקים שפועלים בתוך קניון מסחרי שחייב ברישיון עסק בזכות עצמו ;
- ב. מקום שמספק שירותי לינה בתשלום, ובלבד שיש בו לא יותר מ- 6 חדרים ;
- ג. מוסך שיש בו לא יותר מ- 6 עמדות עבודה ;
- ד. מחסן בנוי או מגרש אחסנה שחייב ברישיון עסק אבל לא נותן שירות ללקוחות במקום, ומועסקים בו פחות מ- 25 עובדים ;
- ה. עסקים שפועלים ברחוב עצמו או בשטח ציבורי פתוח כגון "אוטו-גלידה (גזלן)", דוכן רוכלות, אירוע המוני חד פעמי, מופעי רחוב, וכד' ;
- ו. מרכול, מכולת, סופרמרקט, כלבו, מקום למכירת מזון, חנות, קיוסק, או כל מקום המשמש לקניות או להשכרת ציוד ובלבד ששטח המכירה ללקוחות קטן מ- 250 מ"ר ;
- ז. מסעדה, בית קפה, בר או כל מקום שמגיישים בו מזון מבושל ומשקאות ובלבד שהמקום אינו מהווה חלק ממקבץ של מקומות עם שימוש דומה, וששטח החנות המשמש את הלקוחות אינו עולה על 50 מ"ר ;
- ח. עסקים שעושים שימוש חורג בדירת מגורים לאחת מהמטרות הבאות :
 1. משרדים שלא מקבלים בהם קהל ;
 2. גן ילדים פרטי או מעון ילדים פרטי ;
 3. טיפול בגוף או בנפש שניתן ללקוח יחיד ע"י בעל מקצוע יחיד (כגון מכון יופי) ;
- ט. עסקים שהשירות שלהם ניתן מחוץ לבית העסק, לאחת מהמטרות הבאות :
 1. "עגלת קפה", קיוסק של מפעל הפיס, קופת כרטיסים, וכיו"ב ;
 2. תחנת מוניות ;
 3. מעבדה לתיקון מכשירים שונים שלא מקבלת לקוחות במקום (כגון אלקטרוניקה, מכשירי חשמל ביתיים, וכיו"ב) ;
 4. מעבדה רפואית כגון שיניים, אורתופדיה, בדיקות דם, אופטומטריה, מכשירי שמיעה וכיו"ב ;
 5. בית מלאכה (כגון מתפרה, נגריה, מסגריה וכד')

תצהיר נגישות עסקים קטנים (טופס 202)

אני החתום מטה _____ מספר זהות/ח"פ _____ מס' תיק עסק _____
 מנהל עסק מסוג _____ ברחוב _____ מס' _____
 טלפון בעסק _____ טלפון נייד _____ כתובת ד"א _____

אם התוצאה לא תקינה: ההנגשה שבוצעה	תוצאה תקין/לא תקין	בדיקה	
		האם אפשר להגיע לפתח העסק?	1
		לפני הכניסה לעסק יש רחבה פנויה בגודל 1.30X1.70 מ' או יותר, או 1.50X1.50 מ'. (הרחבה נקייה לגמרי - אין בה ארגזים, מעמדים, פחים וכד')	
		הרצפה עשויה מחומר קשיח ואין בה בליטות ושקעים.	
		האם אפשר לפתוח את הדלת בקלות?	2
		לא נדרש כוח רב כדי לפתוח את הדלת (ילד בן 5 יכול לפתוח את הדלת)	
		האם אפשר להיכנס עם כיסא גלגלים?	3
		ההפרש בין המדרכה לכניסה לא עולה על 1 ס"מ או שיש רמפה תקנית.	
		האם פתח העסק מספיק רחב?	4
		רוחב הפתח (כאשר הדלת פתוחה) הוא 75 ס"מ או יותר.	
		האם אפשר להגיע מהפתח לעמדת השירות?	5
		האם רוחב המעבר בין פתח עסק ועד עמדת השירות הוא 90 ס"מ לפחות?	
		והאם לאורך המעבר יש לפחות שטח אחד בגודל גודל 1.30X1.70 מ' או 1.5X1.5 מ', המאפשר לאנשים בכיסאות גלגלים להסתובב?	
		האם דלפק השירות נגיש?	6
		האם דלפק השירות (או לפחות קטע ממנו באורך 90 ס"מ) נמוך מ-1.10 מ'?	
		והאם הקטע הנמוך של הדלפק פנוי מסחורה או ציוד כלשהו?	
		עוד כמה דברים קטנים...	7
		על דלתות זכוכית יש מדבקות גדולות בשני צבעים שונים (אחד בהיר ואחד כהה).	
		השלטים בעסק יהיו מנוסחים באופן ברור, כתובים באותיות ברורות ובצבע בולט.	
		בכל החנות יש תאורה מספיקה כדי שאנשים עם מוגבלות ראייה לא יתקלו בחפצים ואנשים עם מוגבלות שמיעה יוכלו לראות את פני נותן השירות ולקרוא את שפתי.	

הנני מצהיר שאני בעל העסק, זה שמי וזו חתימתי ותוכן מסמך זה והמסמכים הנלווים הם אמת

תאריך _____ חתימה _____ חותמת תאגיד _____

..... החלטה (מורשה נגישות).....

תאריך _____ חתימה _____

..... החלטה (רישוי עסקים).....

תאריך _____ חתימה _____